

Edukacja IPN

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/materialy-edukacyjne/teki-edukacyjn/konspiracje-mlodziejowe/slownik-i-biogramy-postaci/165853,Kazberuk-Wieslaw-Waclaw-Grot-ur-1930.html>

28.04.2024, 02:46

Kazberuk Wiesław „Wacław”, „Grot” (ur. 1930)

Twórca i komendant Harcerskiej Organizacji Podziemnej „Iskra” w Olsztynie

Przesłanką powołania konspiracyjnej organizacji była działalność Szarych Szeregów. Pierwszą próbę założenia podziemnej podjął już w wieku 17 lat wraz z kolegami: Henrykiem Masiewiczem „Kubusiem” (zastępca komendanta), Romualdem Jankowiczem „Cyganiem”. Nie udało się im się wówczas zwerbować nowych członków, jeden z nich odmówił i zagroził poinformowaniem o tym fakcie UB. Groźba ta spowodowała wyjazd „Wacława” i „Cygana” z Olsztyna.

We wrześniu 1948 r. Wiesław Kazberuk wrócił do Olsztyna, ponownie przystępując do budowy tajnej organizacji. Aby móc poświęcić się pracy konspiracyjnej zrezygnował z kontynuowania nauki. Przez pewien czas działał legalnie w ZHP, z którego został usunięty 17 czerwca 1949 r. z powodu bojkotu komunistycznych uroczystości. W wieku 19 lat powołał do życia Harcerską Organizację Podziemną „Iskra” i przyjął pseudonim „Grot”. Już w grudniu 1949 r. organizacja przeprowadziła pierwszą akcję ulotkową na terenie Olsztyna. Antykomunistyczne, propagandowe akcje „Iskry” zintensyfikowały działania miejscowego WUBP.

„Grot” został zatrzymany przez funkcjonariuszy UB w lutym 1950 r. W czerwcu tego roku WSR w Olsztynie skazał go na 12 lat więzienia. Karę odbywał m.in. w Barczewie, Rawiczu i Wronkach. 9 maja 1956 r. wobec „Grot” zastosowano przepisy amnestii i zarządzono jego zwolnienie. Z więzienia we Wronkach został wypuszczony 28 maja 1956 r. W następnych latach był inwigilowany przez SB. W 1972 r. wyjechał do Anglii, skąd nie powrócił do kraju.

Oprac. Michał Ostapiuk

Opcje strony